

ZAKŁAD PRAC GEOLOGICZNYCH
Zbigniew Zaprzelski
10-685 Olsztyn, ul. Barcza 25/7
NIP 739-106-34-50

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
Miasta Reszel

Autorzy

mgr Zbigniew Zaprzelski
mgr Zbigniew Zaprzelski

Biegły z listy Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
w zakresie ochrony przyrody
Nr 0028

mgr Agnieszka Mrozek
AMrozek

Olsztyn, marzec 2009 rok

Spis treści.

1. Informacje o zawartości, głównych celach Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	3
2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel.....	4
3. Ustalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel.	6
4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. ...	7
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	7
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.	8
7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.	8
7.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (o ile to uzasadniają cele i geograficzny zasięg projektowanego dokumentu w stosunku do obszaru Natura 2000);.....	8
7.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;.....	9
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	9
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji miasta Reszel wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.	9
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	9
11. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.	10
12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.	10
13. Streszczenie.	10

1. Informacje o zawartości, głównych celach Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199 z 2008 r., poz. 1227). Artykuł 51 ust.1 tej ustawy, w powiązaniu z art.46 pkt 2. nakłada obowiązek wykonania prognozy oddziaływania na środowisko między innymi do programów opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Treść prognozy została dostosowana do wymogów artykułu 51. ust. 2 wymienionej ustawy.

Lokalny Program Rewitalizacji jako kompleksowy dokument o charakterze wieloletniego programu działań w sferze infrastruktury społecznej, gospodarczej i technicznej realizuje główne założenia i cele rewitalizacji.

Rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych częściach miasta przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego oraz odbudowy więzi społecznych.

Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013.

Lokalny Program Rewitalizacji miasta Reszel jest dokumentem niezbędnym do ubiegania się o środki finansowe z Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 w ramach osi Priorytetowej Rozwój, restrukturyzacja i rewitalizacja miast Działania 4.2. Rewitalizacja miast.

W treści opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel, zgodnie z wytycznymi zawarto:

- diagnozę sytuacji przestrzennej i społeczno – gospodarczej, w tym rys historyczny miasta, uwarunkowania przyrodnicze, najważniejsze zagadnienia charakteryzujące przestrzeń miejską, sytuację środowiskową, społeczno – ekonomiczną oraz infrastrukturalną;
- analizę powiązań ze strategicznymi dokumentami dotyczącymi rozwoju przestrzennego, społeczno – gospodarczego regionu i miasta Reszel;
- cele i zadania lokalnego programu rewitalizacji;
- wyznaczenie obszaru rewitalizowanego wraz z jego charakterystyką;
- wskaźniki osiągnięć określające postęp we wdrażaniu programu rewitalizacji oraz wskazujące na jego efekty;
- zestawienie planowanych zadań (projektów) zlokalizowanych na obszarze rewitalizowanym zgłoszonych przez inwestorów;
- harmonogram rzeczowo – finansowy zadań planowanych w ramach LPR z uwzględnieniem źródeł finansowania;
- opis systemu wdrażania programu;
- opis i wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych;
- opis systemu monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.

Uzupełnieniem opracowania są załączniki zawierające zestawienie danych statystycznych dla miasta Reszel i dla obszaru rewitalizowanego wykorzystane do obliczenia wskaźników niezbędnych do wyznaczenia obszaru rewitalizowanego.

Założenia i cele określone w Programie są zgodne i wpisują się w cele następujących dokumentów strategicznych:

- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego (Uchwała nr XXXIV/474/05 Sejmiku Woj. Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31.VII.2005r.);
- Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Reszel (Uchwała nr XXVI/162/2004 Rady Miejskiej w Reszlu z dnia 28.XII.2004r.);
- Strategia Rozwoju Gminy Reszel (Uchwała nr XXVII/148/09 Rady Miejskiej w Reszlu z dnia 30.01.2009r.);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Reszel (Uchwała nr VI/34/07 Rady Miejskiej w Reszlu z dnia 1.III.2007r.).

2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel.

Obszar objęty opisywanym programem rewitalizacji obejmuje centrum miasta Reszel wraz z przecinającą go i przylegającą do niego od strony południowej doliną Sajny.

Miasto Reszel znajduje się w północnej części Pojezierza Mragowskiego.

Cechuje go młodoglacjalna, dynamiczna rzeźba wysoczyzny polodowcowej. Przepływająca przez miasto rzeka Sajna tworzy głęboko wciętą dolinę o charakterze przełomowym ze stromymi zboczami.

Według Mapy Geologicznej Polski – utwory powierzchniowe (1:50.000) – arkusz Kętrzyn na obszarze miasta Reszel w podłożu dominują gliny zwałowe fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego.

Występujące pierwotnie gleby głównie kompleksu pszennego dobrego zostały generalnie przekształcone zainwestowaniem miejskim.

Zieleń wysoka na obszarze opracowania to na terenach wysoczyznowych urządzona zieleń śródmiejska taka jak aleje, czy zadrzewienia występujące na skwerach i cmentarzach. Największe skupisko drzew porasta wawóz rzeki Sajny. Jest to obszar Parku Miejskiego. Drzewostan Parku reprezentowany jest głównie przez grab, wiaź, brzozę, kasztanowiec, klon, lipę oraz świerk, sosnę i modrzew. Jest to drzewostan młody, w wieku ok. 40 – 60 lat. Spotyka się również drzewa starsze. Na stokach wawożu można zaobserwować zjawisko tzw. „lasu pijanego”, świadczącego o pełzaniu gruntu na skarpie.

Na terenach zabudowanych występuje zieleń urządzona. Reprezentowana jest ona przede wszystkim przez nasadzone szpalery drzew przyulicznych, głównie drzew liściastych z niewielkimi powierzchniami muraw oraz zespoły zieleni ozdobnej. Do obszarów zieleni urządzonej należy również wspomniany wyżej obszar Parku Miejskiego w Reszlu.

Pozostałe niezainwestowane powierzchnie w obrębie obszarów zabudowanych, zwłaszcza w obrębie zabudowy miejskiej zajmuje roślinność spontaniczna stanowiąca różne etapy sukcesji naturalnej (np. niezagospodarowana część wawożu rzeki Sajny).

Zieleń miejska stanowi lokalny azyl dla ornitofauny. Są to głównie niektóre wróblowe, a wśród nich krukowate.

Pod względem hydrograficznym cały obszar opracowania znajduje się w dorzeczu rzeki Guber, dopływie Łyny. Zlewnia rzeki Guber charakteryzuje się zachwianą równowagą w

stosunkach wodnych. Odwadnianie terenu odbywa się spływami powierzchniowymi, które przeważają na odpływem podziemnym. Obszar miasta Reszel ciąży odpływem powierzchniowym do rzeki Sajny (na mapach topograficznych zwanej też Cyną). Rzeka wpływa do miasta Reszel od strony północno-wschodniej szeroką, płaską doliną, jej bieg jest uregulowany. Po przekroczeniu mostu na ul. Kościuszki dolina gwałtownie się zwęża i rzeka wpływa w głęboki jar do 25 m głębokości. Na odcinku tym (ok. 1,5 km) koryto rzeki opada o około 30 m co daje średni spadek 20‰. Szerokość koryta rzeki wynosi 1,5 m – 2,0 m. Z obszaru opracowania, w części południowo-zachodniej, rzeka wypływa ponownie w płaskiej szerokiej dolinie.

Jakość wód Sajny w przekroju pomiarowym powyżej Reszla odpowiadała IV klasie, a poniżej Reszla V klasie. Uwidacznia się tu wyraźny wpływ ścieków z Reszla na jakość wód rzeki. Porównując powyższe wyniki badań wód Sajny w 2004r. z wynikami z roku 2000 zauważa się pewne symptomy poprawy stanu czystości wód w przekroju poniżej Reszla (pomimo, że jakość wód jest nadal zła). Poprawie uległa zawartość związków biogenych w wodzie, zawiesiny ogólnej, warunki tlenowe.

Występowanie wód gruntowych na obszarze opracowania zależy od ukształtowania terenu oraz poziomu występowania podłoża trudnoprzepuszczalnego. W rejonie śródmiejskim Reszla wody gruntowe, w obrębie wysoczyzny mają charakter wód śródglinowych nie tworzących jednolitego zwierciadła i występujących na różnych głębokościach, zwykle głębiej niż 2,0 m.

Z Mapy Hydrogeologicznej Polski 1:200 000 arkusz Kętrzyn ('80r.) wynika, że na obszarze opracowania pierwszy użytkowy poziom wodonośny zalega w rejonie Reszla w utworach trzeciorzędu na głębokości powyżej 100 m. Potencjalną wydajność typowego otworu studziennego określa się w rejonie Reszla na powyżej 100 m³/godz. Wiercenia studzienne w rejonie miejskiego ujęcia wody w Reszlu stwierdziły poziomy wodonośne, nadające się do eksploatacji, sięgające głębokości ponad 200 (najgłębsze 253 m). Wody te zwykle znajdują się pod ciśnieniem artezyjskim. W jednym z otworów zwierciadło ustalone w stosunku do powierzchni terenu wynosiło + 8 m. Warstwa wodonośna zalega pod nakładem glin zwałowych o miąższości powyżej 60 m. Izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni jest na całym obszarze na ogół pełna. Infiltracja wód opadowych jest utrudniona, a w zasilaniu wód podziemnych istotną rolę odgrywa dopływ boczny z obszarów sąsiednich.

Z przeprowadzonej przez WIOŚ Olsztyn w roku 2006 i 2007 analizy danych, jakość powietrza w całym województwie oceniono jako klasy „A”, co oznacza, że poziom zanieczyszczeń nie przekracza dopuszczalnego. Powyższe dotyczy również miast w województwie, w tym znacznie większych od Reszla. Także dotyczy to Reszla.

Należy się spodziewać, że porządkowanie śródmiejskiej tkanki miejskiej i poprawa jej estetyki będą postępować, aczkolwiek postęp ten może nie być zbyt szybki.

Poprawa jakości środowiska wodnego, w szczególności wód rzeki Sajny, będzie uzależniona między innymi od zwiększania udziału odprowadzania ścieków kanalizacją sanitarną i burzową oraz od efektywności ich oczyszczania. Tutaj też można się spodziewać powolnego postępu.

Niestabilne skarpy wawozu rzeki Sajny zagrażają historycznym obiektom budowlanym położonym w pobliżu ich górnej krawędzi, w tym budowlom zespołu zamkowego. Bez działań stabilizujących te skarpy degradacji ulegać będą dalsze części tych budowli.

3. Ustalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel została przeprowadzona diagnoza sytuacji przestrzennej i społeczno – gospodarczej miasta. Wyznaczono obszar rewitalizowany oraz określono cele i niezbędne działania rewitalizacyjne.

Na podstawie analizy obecnej sytuacji społecznej i gospodarczej miasta Reszel, z uwzględnieniem lokalnej specyfiki obszaru określono cele i działania, które spełniają uwzględnione w programie projekty. Główne cele stanowią:

- przywrócenie utraconych funkcji centrum miasta,
- zachowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego,
- rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich,
- podniesienie jakości przestrzeni publicznych, w tym obiektów o wartościach historycznych,
- tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i rozwój bazy turystycznej oraz sportowo – rekreacyjnej.

Działania natomiast, spełnione będą przez realizację zadań (projektów) zgłoszonych przez wnioskodawców. Projekty te w późniejszym etapie poddane zostaną wymaganej procedurze konkursowej ogłoszonej w ramach RPO Warmia i Mazury o uzyskanie środków finansowych na realizację. Warunkiem udziału w konkursie jest umieszczenie projektu na podstawie złożonego wniosku do LPR, w zestawieniu planowanych zadań rewitalizacyjnych oraz zlokalizowanie przedsięwzięć inwestycyjnych, których dotyczą te projekty na wyznaczonym obszarze rewitalizowanym. Projekty zamieszczone w LPR spełniają te warunki.

Do Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel wnioskodawcy zgłosili 57 projektów, w tym 18 zgłosił Urząd Gminy miasta Reszel, 16 – Starostwo Powiatowe w Kętrzynie, 10 – wspólnoty mieszkaniowe, właściciele i administracja domów mieszkalnych, 8 – placówki oświatowe i kulturalne, 3 – parafie i 2 – stowarzyszenia i związki. Zgłoszone projekty dotyczą:

- prac remontowych i adaptacyjnych obiektów i budynków zabytkowych i współczesnych, w tym mieszkaniowych i użyteczności publicznej wraz z zagospodarowaniem terenu (40%),
- budowy nowych obiektów i budynków użyteczności publicznej (2%),
- urządzenia i remontów terenów publicznych – place zabaw, plac miejski, miasteczko ruchu drogowego, cmentarz miejski, targowisko miejskie, park miejski (11%),
- działań w zakresie infrastruktury technicznej: remonty nawierzchni chodników i dróg gminnych i powiatowych, remont systemu odwodnienia, budowa sieci kanalizacji sanitarnej i burzowej (47%).

Przyznanie środków z funduszu RPO przyczyni się do realizacji zamierzonych projektów.

Zgłoszone projekty realizują założenia i cele Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel; ich realizacja przyczyni się do pobudzenia aktywności środowisk lokalnych i stymulowania współpracy na rzecz rozwoju społeczno – gospodarczego, umożliwi tworzenie lokalowych i infrastrukturalnych warunków do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości oraz działalności kulturalnej i edukacyjnej. Równocześnie realizacje przedsięwzięć wpłyną na

poprawę estetyki przestrzeni miejskiej i uporządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej. Obiekty o znaczeniu historycznym oraz wysokich walorach architektonicznych dzięki działaniom rewaloryzacyjnym będą miały szansę na przywrócenie ich świetności.

4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Z porównania wykazu planowanych zadań rewitalizacyjnych zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Reszel z przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko zawartymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. z późniejszymi zmianami wynika, że takimi przedsięwzięciami będą lub mogą ewentualnie być następujące przedsięwzięcia:

- - zad. Nr 3: zagospodarowanie terenu przy ul. Kolejowej z przeznaczeniem na targowisko miejskie o ile jego powierzchnia będzie nie mniejsza niż 1 ha;
- - zad. Nr 13: w tym głównie :
 - budowa kanalizacji burzowej na terenie ulic Łukasińskiego, Warmińskiej, Dąbrowskiego, „Osiedle przy Stadionie”;
 - przebudowa kanalizacji sanitarnej i burzowej na ul. Słowiańskiej (przy szkole);
- - zad. Nr 14 – budowa miasteczka ruchu drogowego wraz remontem ciągów komunikacji pieszej na posesji szkoły oraz uregulowaniem odprowadzenia wód opadowych i przebudową kolektora sanitarnego;

Wszystkie wyżej wymienione zadania leżą na terenach przekształconych zainwestowaniem miejskim, o niskich walorach przyrodniczych. Stan środowiska przyrodniczego tych terenów wysoczyznowych opisany został w rozdziale 2.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Reszel jest położony poza obszarami objętymi terytorialnymi formami ochrony przyrody - podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Realizacja *Programu* nie będzie miała wpływu na te obszary.

Najbardziej cennym przyrodniczo terenem na obszarze opracowania jest dolina rzeki Sajny, także jako potencjalny lokalny korytarz ekologiczny. W obrębie doliny tej przewiduje się zabezpieczenie przed osuwaniem skarp wąwozu okalających stare miasto. Uważa się, że realizacja tego zadania nie powinna istotnie wpłynąć na obniżenie jakości środowiska przyrodniczego doliny. Może tylko powodować czasowe zakłócenia w fazie wykonywania przedsięwzięcia.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Przyjęta w 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej stwierdza, że **Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju** (art. 5). Konstytucja ustala także, że **ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom** (art. 74).

Także II Polityka Ekologiczna Państwa określa, że wiodącą zasadą polityki ekologicznej naszego państwa jest, przyjęta w Konstytucji RP, **zasada zrównoważonego rozwoju**, która uzyskała prawo obywatelstwa wśród społeczeństw świata w wyniku Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r. Podstawowym założeniem zrównoważonego rozwoju jest takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie **krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym**.

Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki.

Zasada zrównoważonego rozwoju realizowana jest w *Programie* między innymi poprzez zapewnienie poprawy jakości środowiska wodnego – co powinno nastąpić w wyniku zwiększania udziału odprowadzania ścieków kanalizacją sanitarną i burzową oraz efektywności ich oczyszczania w przewidywanych separatorach.

Zabezpieczenie skarp wąwozu wpłynie na bezpieczeństwo użytkowania budowli zespołu zamkowo-sakralnego.

Realizacja działań zawartych w *Programie* spowoduje poprawę estetyki przestrzeni miejskiej i uporządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej. Obiekty o znaczeniu historycznym oraz wysokich walorach architektonicznych dzięki działaniom rewaloryzacyjnym będą miały szansę na przywrócenie ich świetności.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

7.1. Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (o ile to uzasadniają cele i geograficzny zasięg projektowanego dokumentu w stosunku do obszaru Natura 2000);

Obszar miasta Reszel, ani obszary okoliczne nie wchodzą w skład ostoi przyrody będących istniejącymi lub potencjalnymi obszarami Natura 2000.

Najbliższą ptasią ostoją przyrody jest Ostoja Warmińska (PLB 280015), której południowa granica leży 15 km od północnych granic miasta Reszel. Ostoja ta obejmuje znaczny obszar położony wzdłuż granicy z Obwodem Kaliningradzkim. Jest to ostoja utworzona przede wszystkim dla ochrony jednego gatunku: bociana białego, którego populacja osiąga tu największą liczebność i największe zagęszczenie w kraju.

Z powyższego wnioskuje się, że realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Reszel nie będzie miała żadnych oddziaływań na obszary ostoi Natura 2000.

7.2. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko i poszczególne jego elementy, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Przedsięwzięciami, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko są systemy kanalizacyjne – sanitarne i burzowe, które będą budowane lub przebudowywane (na podstawie zadania nr 13 i zadania nr 14). Będą to głównie bezpośrednie uciążliwości krótkotrwałe związane z fazą budowy kanalizacji. Natomiast zrealizowanie kanalizacji powinno dać długotrwały efekt pozytywny, głównie związany z poprawą jakości środowiska wodnego miasta.

Uciążliwości związane z targowiskiem miejskim, oprócz możliwych krótkotrwałych w fazie budowy, mogą także dotyczyć fazy eksploatacji, co związane może być ze wzmożonym ruchem samochodowym, hałasem i spalinami. Z drugiej strony jest to obiekt społecznie użyteczny i zwykle pożądanym przez mieszkańców.

Realizacja powyższych przedsięwzięć będzie musiała być poprzedzona decyzją środowiskową, która powinna wymuszać minimalizację negatywnych ich oddziaływań na środowisko, w tym ludzi.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Lokalny program rewitalizacji miasta Reszel zawiera generalnie przedsięwzięcia, których realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska miejskiego. Szczegółowe warunki realizacji nielicznych przedsięwzięć, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko (głównie w fazie budowy), powinny zostać – zgodnie z obowiązującym prawem – ustalone na etapie decyzji środowiskowej.

Wobec powyższego na obecnym, wczesnym etapie nie przewiduje się specjalnych rozwiązań związanych z zapobieganiem, zmniejszaniem lub kompensacją przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji miasta Reszel wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Lokalny program rewitalizacji miasta Reszel zawiera generalnie przedsięwzięcia, których realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska miejskiego oraz społecznie pożądane.

Nie przewiduje się więc rozwiązań alternatywnych.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Reszel nie będzie oddziaływać transgranicznie na środowisko.

11. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody opisowe i porównawcze. Dominuje metoda opisowa.

12. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Reszel przewiduje działania monitorujące obejmujące sporządzanie i przekazywanie okresowych i końcowych raportów z przebiegu realizacji inwestycji. Projekty będą oceniane przed rozpoczęciem inwestycji (ex-ante), w połowie realizacji (mid-term), na bieżąco (on-going) oraz po zakończeniu programu (ex-post). Ocena ex-post zawierać powinna też skutki realizacji LPR Miasta Reszel dla jego środowiska.

13. Streszczenie.

Konieczność wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wynika z Ustawy z dn. 3.10.2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i szczegółowość informacji zawartych w niniejszej prognozie zostały opracowane zgodnie z treścią art. 51. ust. 2 wymienionej ustawy.

Lokalny Program Rewitalizacji jako kompleksowy dokument o charakterze wieloletniego programu działań w sferze infrastruktury społecznej, gospodarczej i technicznej realizuje główne założenia i cele rewitalizacji.

Rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych częściach miasta przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego oraz odbudowy więzi społecznych.

Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany zgodnie z Wytocznymi Instytucji Zarządzającej do opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013.

Założenia i cele określone w Programie są zgodne i wpisują się w cele następujących dokumentów strategicznych: Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Województwa Warmińsko – Mazurskiego; Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Reszel; Strategia Rozwoju Gminy Reszel; Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Reszel.

Obszar objęty opisywanym programem rewitalizacji obejmuje centrum miasta Reszel wraz z przecinającą go i przylegającą do niego od strony południowej doliną Sajny. Miasto Reszel cechuje dynamiczna rzeźba wysoczyzny polodowcowej. W podłożu dominują osady gliniaste. Przepływająca przez miasto rzeka Sajna tworzy głęboko wciętą dolinę o charakterze przełomowym ze stromymi zboczami. Występujące pierwotnie gleby zostały generalnie przekształcone zainwestowaniem miejskim. Największe skupisko drzew porasta wąwóz rzeki Sajny. Jest to obszar Parku Miejskiego. Na stokach wąwozu można zaobserwować zjawisko tzw. „lasu pijanego”, świadczącego o pełzaniu gruntu na skarpie. Na terenach zabudowanych występuje zieleń urządzone. Jakość wód Sajny jest niezadowalająca, szczególnie poniżej Reszla, aczkolwiek w obecnym wieku zauważalne są symptomy jej poprawy. Izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego wód podziemnych od powierzchni jest na całym obszarze na ogół pełna. Infiltracja wód opadowych jest utrudniona, a w zasilaniu wód podziemnych istotną rolę odgrywa dopływ boczny z obszarów sąsiednich. Jakość powietrza,

podobnie jak w całym województwie, oceniona jest jako klasy „A”, co oznacza, że poziom zanieczyszczeń nie przekracza dopuszczalnego.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel została przeprowadzona diagnoza sytuacji przestrzennej i społeczno – gospodarczej miasta. Główne cele LPR miasta Reszel stanowią: przywrócenie utraconych funkcji centrum miasta, zachowanie dziedzictwa historyczno – kulturowego, rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich, podniesienie jakości przestrzeni publicznych, w tym obiektów o wartościach historycznych, tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i rozwój bazy turystycznej oraz sportowo – rekreacyjnej.

Do Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Reszel wnioskodawcy zgłosili 57 projektów. Zgłoszone projekty dotyczą:

- prac remontowych i adaptacyjnych obiektów i budynków zabytkowych i współczesnych, w tym mieszkaniowych i użyteczności publicznej wraz z zagospodarowaniem terenu (40%),
- budowy nowych obiektów i budynków użyteczności publicznej (2%),
- urządzenia i remontów terenów publicznych – place zabaw, plac miejski, miasteczko ruchu drogowego, cmentarz miejski, targowisko miejskie, park miejski (11%),
- działań w zakresie infrastruktury technicznej: remonty nawierzchni chodników i dróg gminnych i powiatowych, remont systemu odwodnienia, budowa sieci kanalizacji sanitarnej i burzowej (47%).

Z porównania wykazu planowanych zadań rewitalizacyjnych zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Reszel z przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko zawartymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. z późniejszymi zmianami wynika, że takimi przedsięwzięciami będą lub mogą ewentualnie być pojedyncze przedsięwzięcia, takie jak budowa targowiska miejskiego, budowa i przebudowa kanalizacji burzowej i sanitarnej. Wymienione zadania leżą na terenach przekształconych zainwestowaniem miejskim, o niskich walorach przyrodniczych.

Obszar objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Reszel jest położony poza obszarami objętymi terytorialnymi formami ochrony przyrody - podlegającymi ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Realizacja *Programu* nie będzie miała wpływu na te obszary.

Najbardziej cennym przyrodniczo terenem na obszarze opracowania jest dolina rzeki Sajny, także jako potencjalny lokalny korytarz ekologiczny. W obrębie doliny tej przewiduje się zabezpieczenie przed osuwaniem skarp wąwozu okalających stare miasto. Uważa się, że realizacja tego zadania nie powinna istotnie wpłynąć na obniżenie jakości środowiska przyrodniczego doliny. Może tylko powodować czasowe zakłócenia w fazie wykonywania przedsięwzięcia.

Przyjęta w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zasada zrównoważonego rozwoju realizowana jest w *Programie* między innymi poprzez zapewnienie poprawy jakości środowiska wodnego – co powinno nastąpić w wyniku zwiększania udziału odprowadzania ścieków kanalizacją sanitarną i burzową oraz efektywności ich oczyszczania w przewidywanych separatorach.

Zabezpieczenie skarp wąwozu wpłynie na bezpieczeństwo użytkowania budowli zespołu zamkowo-sakralnego.

Realizacja działań zawartych w *Programie* spowoduje poprawę estetyki przestrzeni miejskiej i uporządkowanie „starej tkanki” urbanistycznej. Obiekty o znaczeniu historycznym

oraz wysokich walorach architektonicznych dzięki działaniom rewitalizacyjnym będą miały szansę na przywrócenie ich świetności.

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Reszel nie będzie miała żadnych oddziaływań na obszary ostoi Natura 2000.

Przedsięwzięciami, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko są systemy kanalizacyjne – sanitarne i burzowe. Będą to głównie bezpośrednie uciążliwości krótkotrwałe związane z fazą budowy kanalizacji. Natomiast zrealizowanie kanalizacji powinno dać długotrwały efekt pozytywny, głównie związany z poprawą jakości środowiska wodnego miasta.

Uciążliwości związane z targowiskiem miejskim, oprócz możliwych krótkotrwałych w fazie budowy, mogą także dotyczyć fazy eksploatacji, co związane może być ze wzmożonym ruchem samochodowym, hałasem i spalinami. Z drugiej strony jest to obiekt społecznie użyteczny i zwykle pożądanym przez mieszkańców.

Realizacja powyższych przedsięwzięć będzie musiała być poprzedzona decyzją środowiskową, która powinna wymuszać minimalizację negatywnych ich oddziaływań na środowisko, w tym ludzi.

Wobec powyższego na obecnym, wczesnym etapie nie przewiduje się specjalnych rozwiązań związanych z zapobieganiem, zmniejszaniem lub kompensacją przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Nie przewiduje się też rozwiązań alternatywnych.

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Reszel nie będzie oddziaływać transgranicznie na środowisko.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metody opisowe i porównawcze. Dominuje metoda opisowa.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Reszel przewiduje działania monitorujące. Ocena jego po zakończeniu zawierać powinna też skutki jego realizacji dla środowiska.

mgr Zbigniew Zaprzelski

Biegły z listy Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
w zakresie ochrony przyrody
Nr 0028